

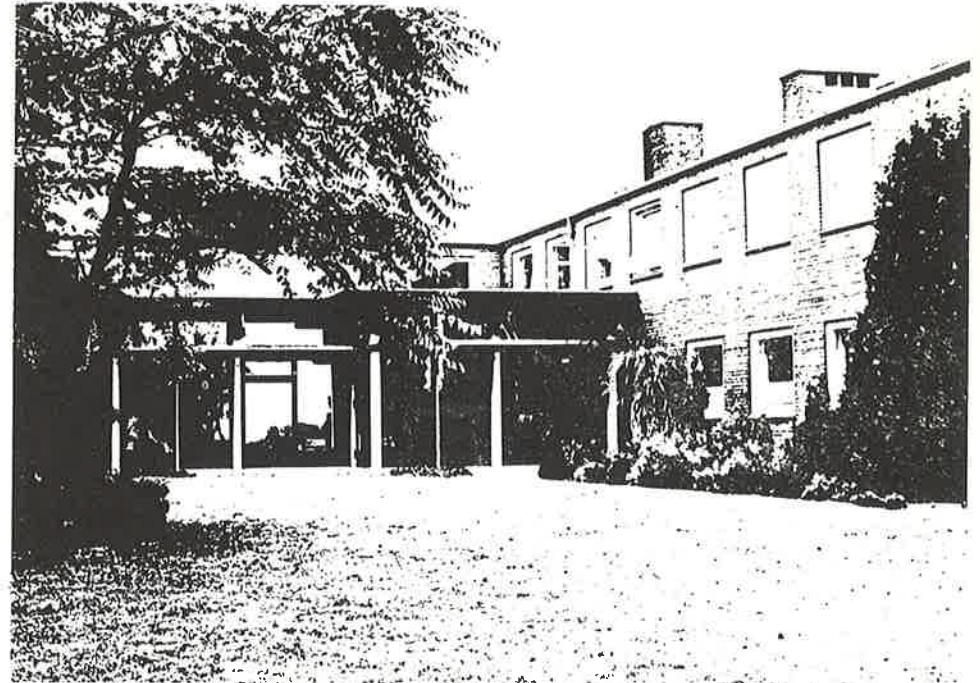
RINGEFTERSKOLE

Ringe Fri- og Efterskole

Årsskrift 1981

52. årgang - udgivet af elevforeningen

Ved skolens formand

Året, der nu er ved at gå på hæld, har her på skolen bragt både glæde og sorg.

Først på sommeren måtte vi tage afsked med en af vore meget betroede medarbejdere, idet skolens formand Verner Tange afgik ved døden, efter kort tids sygdom. Han var igennem 20 år skolens formand. I samarbejdet med ham i bestyrelsen lærte vi ham at kende som et usædvanligt beskedent menneske. Han brugte aldrig store ord eller armbevægelser, sammen med hans ægte fynske lune, skabtes resultaterne gennem et solidt arbejde, aldrig svigtende skolens livssyn eller grundholdning. Hans interesse for skolens ve og vel lå ham stærkt på sinde, og jeg ved, at det for ham var meget lykkelige timer han tilbragte i arbejdet for skolen her. Hans fine menneskelige egenskaber og hele hans reelle færd gjorde, at vi var trygge i samarbejdet med ham.

Grønnes kun se det er sagen
leve med og være vågen,
leve kort tid eller længe
blot du lyser op i tågen.

Men der er da også mange ting som vi kan glæde os over. Skolen har fuldt hus, ca. 100 elever i efterskolen og allerede nu kan vi med sikkerhed sige, at der også bliver fuldt hus til næste år. Også i friskolen er der pres på elevtilgangen, ja i sådan en grad, at vi har måttet sige nej nogle gange, og det er ikke nogen rar situation, men da vi har 6 friskoler i kommunen, har man stadig mulighed for at få sine børn i en friskole.

Ejendommen »Hætten« som vi købte sidste år er ved at være færdig til brug for eleverne, her er der indrettet værksteder for metalsløjf, keramik m.m. Stuehuset bebos nu af Ebbe Jørgensen med familie.

I første halvår af 1981 er der bygget en ny foredragssal i forlængelse af opholdsstuen, samtidig er biblioteket omforandret til 2 skolestuer.

Vi er nu så langt fremme med planerne til ombygning af den gamle gymnastiksal, at vi nok ligger i byggerod, når forhåbentlig mange af jer kommer til elevmøde til sommer. Vi har jo i flere år arbejdet med planer om bygning af ny gymnastiksal og har haft flere muligheder i tankerne, men er nu standset med dette projekt, som går ud på at udvide den nuværende gymnastiksal mod nord ud på »plænen« og i tilknytning hertil bade- og toiletfaciliteter. Jeg mener, denne placering er god og praktisk, både når det drejer sig om det daglige gymnastik- og idrætsarbejde, men også af hensyn til køkkenet ved fester og andre arrangementer. Samtidig er det meningen, at vi går i gang med en udvidelse af friskolen med 2 klasseværelser samt lærerværelse, således at hver årgang har et klasseværelse.

Når disse byggetanker er blevet realiseret må vi nok sige, at vore lokalemæssige behov i store træk er dækket ind for en overskuelig fremtid til gavn og glæde både for eleverne og for vores meget trofaste og positivt arbejdende medarbejderstab.

Om økonomien, kan jeg sige, at den befinder sig sådan, at vi alle sover roligt om natten, det skyldes mange gode kræfters indsats, men ikke mindst Kjærs gode administrative evner.

Som I måske ved, har Birte og Frede Hansen forladt friskolen efter 12 års dagligt arbejde for at overtage lederskabet af Landsgrav Friskole. Vi ønsker dem al mulig lykke i deres nye gerning.

Hermed sender jeg alle »gamle« elever og venner af skolen de bedste ønsker om en rigtig glædelig jul samt et godt nytår.

Bendt Jensen

Årets gang

Vi skriver 1. november 1981. Stormen huler hen over landskabet. Den synes at have travlt med at råde bod på de store regnmængder, der faldt i oktober, og som har besværliggjort bjergningen af roerne for landmændene.

Ja, det danske spiller en central rolle for os alle i mange sammenhænge og komponerer tilværelsens rytme. Årstiden understreger også, at nu er det tiden at aflægge årsberetning om skolens gang i det forløbne år.

Det hold elever, vi tog afsked med 20. juni i år fyldte skolens hverdag med indhold, og jeg tror, at de fleste oplevede skoleåret som et godt og indholdsrigt år.

Ud over hverdagens pligter blev det til mange gode fællesarrangementer og fællesoplevelser, som er så betydningsfuldt for et godt skoleliv. Ingen tvivl om, at de fleste oplevede skoleåret som positiv udvikling af deres personlighed og faglige kunnen.

Det er væsentligt at begge dele, både den faglige kunnen og personlighedsudviklingen, nøje holder trit. Lægger man i for høj grad vægten på det faglige og derved svigter det menneskelige, da svigter man det egentlige i denne skoles formål om at ville tilgodese det hele menneske.

Vi bestræber os på at leve op til dette formål; men desværre er vi ikke upåvirkede af den udbredte offentlige holdning, som kræver, at fagene skal nyde førsteprioriteten, hvorefter det menneskelige kan få andenpladsen. Det er karaktererne, det gælder, hvis du vil frem i denne verden! Ved at underkaste sig disse krav bliver skolelivet spændt ind i normer og krav, som påfører skolen en ufri tilværelse. Desværre er det, set ud fra et undervisningssynspunkt, langt det letteste at henholde sig til et pensum, tillagt et bestemt timeantal, og med dette opfyldt at finde opgaven løst. Skal alle sider, omfattende det hele menneske, derimod tilgodeses, – hvad det bør, – er kravene betydeligt udvidet.

Vi søger at leve op til det sidste og må håbe, at det også i rimelig grad lykkes for os.

Pr. 20. august fik vi så det nye elevhold, og det er klart, at det er for tidligt at fastslå, hvorledes nu dette skoleår vil lykkes; men jeg mener ikke, at der er noget, så langt vi er kommet, som tyder på, at det ikke skulle blive et godt skoleår, også for dem.

Som sædvanlig er der mange mødeaktiviteter på skolen året rundt. Der er mærkesammenkomsterne som julekomedierne, fastelavnsfester og elevstævnet. Alle disse sammenkomster har været særdeles velbesøgte, og vi kan glæde os over, at elevmødets tilslutning vokser år for år. Husk, at elevmødet 1982 bliver i weekenden den 5. og 6. juni. Sæt denne weekend af og kom til Ringe. I må gerne medtage jeres kone eller kæreste.

Som så ofte før omtalt ved elevmødegeneralforsamlingen påtænker vi at afholde en uges kursus for gamle elever. Kursus skal så være åbent både for familier og enkeltpersoner.

Endnu er skolens faciliteter ikke udbygget. Vi mangler gymnastiksaludvidelsen, som netop skal finde sted i forsommeren 1982, men da vi er bange for ikke at blive *færdige* til ferien, vil vi ikke arrangere omtalte kursus i 1982.

Som nævnt påtænkes, gymnastiksalen udvidet. Den eksisterende er med sine 144 m² alt for lille, ikke blot til gymnastik, men også til badminton og boldspil. Vi får nu 450 m², og det er passende størrelse. Man må tænke på, at skolen i alt nu har 200 elever, 100 i friskolen og 100 i efterskolen, det kræver plads.

Vi har bygget en dejlig foredragssal, som alle er virkelig glade for at benytte. Den gamle foredragssal og bibliotek er omformet til to velfungerende og tiltrængte skolestuer.

Ude på den af skolen nyherhvervede gård fungerer tingene efter planen. Her har vi fået et godt og hensigtsmæssigt projekt at arbejde med. Her kan de elever, som ønsker at være med i en håndgribelig opbygningsaktivitet få deres interesse imødekommet. Opgaverne med at opbygge alle planlagte aktivitetsrum fra grunden er et stort og langtidsvarende arbejde; men ideen er jo netop, at opbygningen og udbygningen af gården i hovedsagen

skal være eleverarbejde. Jævnside med den praktiske opbygning følger den teoretiske undervisning. Gårdens projektleder, Johan Holm Pedersen, og flere af skolens projektinteresserede lærere har fod på tingene derude. Efterhånden vil der også blive undervisning, praktisk/teoretisk, i skov- og gartneribrug. Mulighederne med vor nyherhvervelse er uendelige, det gælder blot om at udnytte dem. Familien Ebbe Jørgensen er flyttet ud på gården. Godt, at den nu er beboet!

Der er ikke sket udskiftning i lærerkredsen på efterskolen. En del af jer kender Birthe og Frede Hansen, som i de senere år har arbejdet i friskolen, men Birthe har jo alle årene undervist i folkedans i efterskolen.

Birthe og Frede tiltrådte 1. august stillingen som lederpar ved Landsgrav Friskole, Slagelse. De har været et storartet lærerpar ved skolen her gennem 13 år. Enhver må forstå, at vi følte det som et stort tab, da de rejste efter så mange års samarbejde, men vi ønsker dem tillykke med det nye arbejde. Skolen derovre i Landgrav vil være veltjent med at have antaget dem som ledere!

Arbejdet i friskolen er også forløbet på allerbedste måde. Der er efter sommerferien tiltrådt tre nye lærere deroppe. Ansat pr. 1. august er Anne Abildgård, Karen Rosager og Leif Aage Jensen. De er faldet fint ind i arbejdet, og vi venter os meget af dem i samarbejdet, forhåbentlig gennem lang tid.

Også ved friskolen skal der bygges. Der er planlagt opført 2 nye klasseværelser og et lærerværelse. Når dette samt nævnte nybyggeri er tilendebragt, står skolen fuldt udbygget i overskuelig fremtid. Vi står da med velfungerende undervisningslokaliteter, à jourført tiden, samtidig med, at vi kan glæde os over en god økonomi.

Tilbage bliver som altid hovedsagen, at skabe et *godt og værdifuldt* indhold. De ydre rammer fremmer dette formål, men *livet* skal skabes af mennesker!

Under mindeordet vil I konstatere, at skolens formand gennem mange år, Verner Tange, døde i foråret. Den alt for tidlige bortgang smertede os alle dybt. Tange var i hele sin færd et fint menneske og for skolen en yderst værdifuld formand. Han hørte

til blandt de stille, men ejede en dyb indsigt i, hvad han havde med at gøre. Savnet af ham vil altid føles, både i denne skoles tjeneste, hos hans familie og i vennelag. Hans minde vil blive holdt i ære!

Dette var i store træk livet på skolen i året, der svandt. Mange detailler er unævnt, men helhedsbilledet fremtræder forhåbentlig nogenlunde klart, så I kan mærke pulsslaget!

Tak for alle besøgene og for hilsener. Tak, fordi vi kan mærke, at I i stort omfang står bag jeres gamle skole. Uden jeres medvirken til skolens bedste på forskellig vis ville meget gå tabt! Derfor må vi bestandig bestræbe os på at holde skole på en måde, som alle kan stå inde for og føle sig beriget af.

Vi ønsker jer alle en glædelig jul og et godt nytår!

Venlig hilsen
Kirsten og Kjær

„Mørket er ikke så mørkt, som det synes”

Når man ser ud over det danske samfund, kan det godt give anledning til pessimisme. Økonomisk krise, politisk ustabilitet og en alt for stor arbejdsløshed, for ikke at tale om den folkelige splittelse, tegner billedet.

Stående overfor så massive vanskeligheder kan befolkningen nok føle sig hensat til magtesløsheden.

Men midt i vanskelighederne må vi huske, at der er kun een farbar vej ud af dem, og det er, at vi samles om at styrke hinanden i lyssynet. Lyspunkterne findes. Omend vi er så stærkt opdelt for øjeblikket i grupper og særinteresser, så tilhører vi alle det samme folk, og bevidstgør vi os den kendsgerning, da kan vi også finde sammen om at løse fællesproblemerne!

De gode tider, som vi også har oplevet, er bestemt ikke ganske ødet bort, tværtimod kan vi glæde os over, at disse tider gav os muligheder til at udbygge vort land på mange værdifulde områder. Således har vi eet af verdens bedst udbyggede socialsystemer, og mennesker, der i dag er kommet i uforskyldte vanskeligheder, bliver hjulpet, så de ikke lider nød.

De mindre heldige tendenser, som velstandstiderne medførte, var, at behovet for at komme hinanden ved blev stærkt svækket. Enhver mente at kunne få alt opfyldt uden fællesskab med andre, og det var tilsyneladende en bekvem og uforpligtet måde at leve livet på. Men den uforpligtethed, som lå deri, skabte ensomhed hos de mange. Tingsliggør man tilværelsen, indtræder uundgåeligt følelsen af indholdsløshed, som igen fører til jagten efter skygger.

Livets regnebræt er ikke et instrument, hvorpå man udregner de ydre muligheder. Dette regnebræt er tillagt os hver især for at gøre op, hvad vi kan få del i, som kan give os et livsindhold og dermed en livsmening. Vi kender alle sammen Jesu lignelse om den rige og den fattige. Den rige brugte sit regnebræt til

at beregne sig mulighederne for at skrabe tingene til sig uden hensyntagen til den nød, han skabte omkring sig – og måtte se sit livsfacit gjort op i det store intet. Lignelsen viser os, at gør vi det tingslige til vort livsformål, bliver vi ubarmhertigt overladt til den forfærdelige store intethed.

Den omtalte lignelses perspektiv rækker langt ud for det enkelte menneske, og også for vort folk, der nu ikke synes at se andet end håbløsheden.

Den tilsiger os at kvitte vor selvbeskuen og rette blikket ud mod den lidende verden og vor lidende næste. Tilsiger os nødvendigheden af, at vi rejser os og står sammen om at løse vore vanskeligheder, vel vidende, at vi kan det, fordi så meget er os forlods givet.

Men forudsætningen for at kunne sprede lys, glæde og optimisme er, at vi tager vort udgangspunkt i de virkelige livsværdier, som kan bære under alle livets skiftende udfordringer. Omend mørket i øjeblikke synes at spærre for udsigten, vil vi atter fatte mod og stævne frem mod en ny og bedre fremtid, som har et indhold, vi alle kan leve med.

Mørket er ikke så mørkt som det synes
den dag, glæderne ødes,
når blot vi husker
at det er i natten
at morgenrøden, den fødes!

Glædelig jul og godt nytår
ønsker
Kirsten og Gunnar Kjær

Mindeord

Skolens formand, Verner Tange, døde 13. maj i år. Det er et smerteligt tab for os, der kendte ham og hans familie.

Tange var i skolens bestyrelse fra 1960 og dens formand fra 1962 indtil sin død.

Verner Tange følte sig nært tilknyttet skolen her, ikke blot i egenskab af bestyrelsesformand, men også i høj grad fordi han hele sit liv har haft et tilknytningsforhold til skolen.

I sin barndom gik han i friskolen og senere i efterskolen, begge dele var ham en livsoplevelse, som i afgørende grad prægede hans syn på tilværelsen.

Verner Tange var et stilfærdigt og sjældent fint menneske, og han ejede evnen til at danne sig et klart overblik over alt, hvad han havde med at gøre. Altid lyttede han sig ind på andres meninger og traf sine beslutninger ud fra sin personlige overbevisning. Intet hos ham var overladt til tilfældighederne. Derfor var vi alle trygge ved at være under hans lederskab.

Alt for tidligt måtte han, der elskede livet, sin familie og havde tro på fremtiden, forlade det.

Der findes mennesker, der altid vil leve videre, omend de dør, i kraft af det liv, de levede.

Et sådant menneske var Verner Tange. Han vil altid blive husket af os som det fine og ædle menneske, han var. Vi vil

søge at værne om de værdier, som Verner anså for de væsentlige for skolen og for livet. Mindesammenkomsten for Verner Tange formede sig så smukt og enkelt, som han levede.

Æret være hans minde!

Gunnar Kjær

Hilsen fra Hedemann

– og han har aldrig levet,
som klog på det er blevet,
han først ej havde kær.

Når jeg nu atter skal sende en julehilsen til mine gamle elever og ditto lærerinden og lærere som i de snart halvt hundrede år, der er gået siden jeg – eller vi begyndte arbejdet i den frie skole, så kan der for mig melde sig det spørgsmål: Hvor turde du begynde på dette mægtige arbejde?

Efter de erfaringer, der er gjort, skulle man være adskilligt bedre rustet dertil at begynde nu, end for halvtreds år siden, tænk blot på al den kritik, man har været ude for. – Andres kritik kan være en værdifuld ting at have i sin oppakning.

Jeg mindes åbningsmødet ved den første efterskole, hvor jeg havde fået plads.

En ældre erfaren mand talte omtrent sådan: Kritik skal der til. Men kritik slår ikke til. Heller ikke, om den er nok så påkrævet. – Det kan ikke bære en skole.

I de frie skoler, kan kritikken ved lejlighed bryde løs. Da kan en nok så velmenende lærer køre fast.

Både lærer og skolekreds må forstå at sadle om og huske, at han har aldrig levet, som klog på det er blevet, han først ej havde kær.

Prøv med kærlighedens stærke arm i stedet for kritik.

Prøv igen og igen.

Ungdomstiden – måske hele ens liv – kan sammenlignes med en fodtur i en bjergegn, ene – eller mange i følge. En tur, hvor vi vil nå et mål, som vi har sat os, et arbejde der skal udføres, kan lignedes ved et højt punkt, hvorfra vi kan skue ud over andre landskaber til andre højder der virker dragende. Måske fortsætter vi vandringen hele vort liv igennem.

Foran de mål, der er nået, ligger nye mål, som vi drages imod.

Vandringen fortsætter. Vi oplever, at denne vandring, selv om det koster indsats af alle vore kræfter, samtidig fylder vort sind, og bringer glæde over tilværelsen. Derfor føler vi denne dragen i vort sind og gennem nye oplevelser, der gør os rigere. Vi blev rigere ved at møde nye tanker, dele dem med andre. Vi kom til at holde af vort arbejde. Kort sagt, vi kom også til at holde af livet, der mødte os under vandringen. Vi forstod, at vi blev rigere ved at løse de opgaver, vi blev stillet overfor. – Vi forstod ihvertfald, at den rigdom ville vi ikke have oplevet ved at vi kort og godt havde erklæret: Vi strejker. –

Vi oplevede glæden ved at sætte kræfterne ind, hvor det var krævet. Vi oplevede glæden ved at nå nye mål og få nye udsagn.

Måske oplevede vi glæden ved, at vi nu ligesom anede og forstod meningen, der ligger bag ved ordene i de tre linier –

– og han har aldrig levet,
som klog på det er blevet,
han først ej havde kær.

Karl Hedemann

Julens salmer

Vore kendte julesalmer er skrevet i en tid, der er meget forskellig fra vores, og derfor taler disse sange nok mere til vores følelser end til vores intellekt. Jeg vil her prøve at fortælle om, hvad jeg tror, der gemmer sig bag de poetiske udtryk.

I 1825 var Grundtvig præst ved Vor Frelzers Kirke på Christianshavn. Dengang begyndte julen først julemorgen, og gaverne fik man til nytår. En af de mest kendte julesalmer, som Grundtvig har skrevet, blev netop skrevet natten før Grundtvig skulle holde sin juleprædiken i året 1825. Efter prædiken trak Grundtvig en krøllet lap papir op af præstekjolens lomme og læste højt for menigheden:

Velkommen igen Guds engle små
fra høje himmelsale
med dejlige solskinsklæder på,
i jordens skyggedale
trods klingrende frost godt år I spå
for fugl og sæd i dvæle.

Vel mødt under sky på kirkesti
på sne ved midnatstide,
udbære vor jul er nænner I,
derpå tør nok vi lide,
o, ganger dog ej vor dør forbi,
os volder ej den kvide.

Inspirationen til at skrive disse vers har han sikkert fået ved i tankerne at genopleve sin barndoms forestilling om jul og ved at tænke på juleevangeliet, som han skulle forkynde næste dag. I et senere vers kan vi næsten se Vorherre stå ovenfor den store himmeltrappe og byde indenfor:

Da vandre Guds engle op og ned
på salmens tonestige!
Da byder Vorherre selv Guds fred!
til dem, den efterhige,
da åbner sig himlens borgerled,
da kommer ret Guds rige.

Heller ikke for Grundtvig var livet altid lige let. Efter han havde været igennem en svær sjælelig krise og oplevede de gamle julesalmer igen, skrev han:

Hver og én tyktes mig glemt,
men de havde dybt sig gemt
i det dunkle hjertekammer,
og da Herrens lyn slog ned
med et brag jeg ej kan nævne
gennem dødens brede revne,
fangerne udgik med fryd.
Brat fornam jeg kendte lyd,
ordene mig lå på tunge
i mig tyktes det at sjunge:
»Fra himlen højt kom vi nu her«.

En anden julesalme, som jeg godt kan lide, er Brorsons mest kendte salme: »I denne søde Juletid«. I et af versene hedder det:

Som natten aldrig er så sort,
den jo for solen svinder,
så farer al min kummer bort,
når jeg mig ret besinder,
at Gud så hjertens inderlig
af evighed har elsket mig
og er min broder vorden,
jeg aldrig glemmer disse ord,
som klingende i engle-kor:
Nu er der fred på jorden!

Selv om dette vers er skrevet i 1732, så synes jeg godt, at det kan fortælle os noget i dag om livets grundvilkår. En anden af Brorsons afholdte julesalmer hedder: »Den yndigste rose er funden«. Jesus er rosen og menneskene de stive torne og forhærdede tidselgemytter:

Forhærdede tidselgemytter,
så stive som torne og støtter,
hvi holder I eder så ranke
i stoltheds fordærvede tanke.

Et klarere udtryk for pietismens fordømmelse og tugtelse af det syndige menneske finder vi næppe. Menneskeheden lignes ved en ager, hvis afgrøde er fordærvet, men nu i rosens forår får chancen for at blive rensset, og Brorson siger indtrængende til os:

Ak søger de ydmyge steder,
i støvet for Frelseren græder,
så får I vor Jesus i tale,
thi roserne vokser i dale.
Lad verden mig alting betage,
lad tornene rive og nage,
lad hjertet kun dåne og briste,
min rose jeg aldrig vil miste.

Jeg synes det er få steder poesens skønhed og kraft kommer tydeligere til udtryk end i disse strofer af Brorson skrevet for 250 år siden.

Ligesom Ingemanns historiske romaner er kendt og elsket af mange er hans julesalmer også. Hvem har ikke med far og mor i hånden gået rundt om juletræet og sunget: «Julen har bragt . . .». Til Ingemanns store sorg fik han ikke selv nogen børn, men i julen 1839 fejrede han jul hos pastor Fengers i Lyngø præstegård. En rigtig julefest med både store og små børn. Et af børnene var ikke større, end at moderen lod det danse på sit skød. Den oplevelse gav Ingemann inspiration til at skrive:

Glæden er jordens gæst i dag
med himmelkongen den lille,
du fattige spurv! flyv ned fra tag
med duen til julegilde!

Dans lille barn, på moders skød,
en dejlig dag er oprunden:
i dag blev vor kære frelser fød
og paradisejen funden.

Ved et senere besøg i Lynges præstegård sang pastor Lynges en gammel genopdaget tysk salme for Ingemann, mens datteren spillede til. Salmen var på det tidspunkt næsten en landeplage i Tyskland. Pastor Fenger opfordrede Ingemann til at skrive nogle vers på dansk til den iørefaldende melodi. Det blev til salmen: »Dejlig er jorden«.

Fred over jorden!
Menneske fryd dig,
os er en evig frelser fød!

Med disse strofer slutter englekoret sangen til hyrderne uden for Bethlehem julenat, og med disse strofer vil jeg også slutte min julehilsen.

Asgers

Tegninger: Anita

Værdier i en krisetid

Hvad er fuld beskæftigelse? Slår man dette begreb op i et leksikon, står der følgende at læse: »det er når situationen på arbejdsmarkedet er sådan, at kun 2 % af den beskæftigelsesduelige del af befolkningen er uden arbejde«.

Hvornår har vi sidst haft fuld beskæftigelse i Danmark, det ligger tilbage til engang i 60'erne. Nu kan alle blive enige om, at der ikke er fuld beskæftigelse mere, arbejdsløshedsstallet ligger på 10-12 %. Hvad betyder dette? Regnet om til forhold her på skolen, vil det sige at 10-12 elever ud af hele årselevholdet vil være arbejdsløse, men ikke alle henregnes til den beskæftigelsesduelige del af befolkningen, idet 8. og 9. klasses elever skal fratrækkes, altså betyder det, at 4-5 af de elever der forlader os, må regne med at blive uden arbejde. Desværre er det sådan, at arbejdsløshedsstallet blandt unge (under 25 år) er forholdsvis større end det officielle tal på 10-12 %, det ligger meget nær 20 %.

Hvad gør man, når man står uden arbejde? Hvad bruger man dagen til? Hvad sker der inde i en selv?

Det er store spørgsmål, og de er svære at svare på. Alle håber på ikke selv at blive stillet overfor den barske kendsgerning, du er arbejdsløs, men i denne tid hvor tallet for arbejdsløsheden fortsat stiger, og det fra arbejdsnævnets side oplyses at tallet fortsat vil stige i 80'erne, så vil det være klogt at gøre klart for sig selv, hvad man vil gøre hvis man bliver nr. 227414 i køen af arbejdsløse.

Mange vil løse problemet ved at sige, det bliver rart med en lang ferie, men hvad når den har varet i både 5 og 6 måneder, og der faktisk ikke kan ses nogen ende på den, før man som langtidsledig får et jobtilbud, som det står i loven man skal have, men det er en stakket frist på 9 måneders arbejde, og i de 9 måneder er man ikke rigtig accepteret på arbejdspladsen, og så igen arbejdsløs. Nu er det hele ikke så sort og trist, som det vil

kunne forstås ud fra det her skrevne, med optimisme i behold kan vi nå langt, og det betyder her, at vi nu må til at tage vore værdinormer op til revision. Det er meget udbredt, at man opnår status i samfundet i kraft af sit arbejde og dermed forbundne økonomi og sociale status, og man føler sig lidt tilovers, hvis man ikke har et arbejde. Men det behøver jo ikke at være sådan. Det er meget udpræget i skolerne fra elevernes side, at det gælder om at dygtiggøre sig på det boglige område, for boglig lærdom kan altid bruges til noget – kan den nu også det? – i dag er en studentereksamen på under 7,5 i gennemsnit intet værd. At bruge mange kræfter på det boglige er kun godt, men det må i denne sammenhæng ikke glemmes, at der også er noget andet, og det er dette – noget andet – vi skal tage fat på og gøre lige så meget værd som den boglige lærdom.

Hvad er så dette – noget andet, – det er en lang række af tilbud om praktiske opgaver også medregnet hobbyprægede opgaver, disse fag eller opgaver er ikke kompetancegivende i forhold til samfundet og arbejdsmarkedet, men de er i meget høj grad kompetancegivende i forhold til det enkelte menneske selv, så kan man på fornuftig vis beskæftige sig selv, til der igen bliver brug for en på arbejdsmarkedet, for det bliver der.

Det gælder om ikke at gå i stå og dvæle ved i går, men at se fremad og opad.

I ønskes alle en glædelig jul samt et godt nytår af

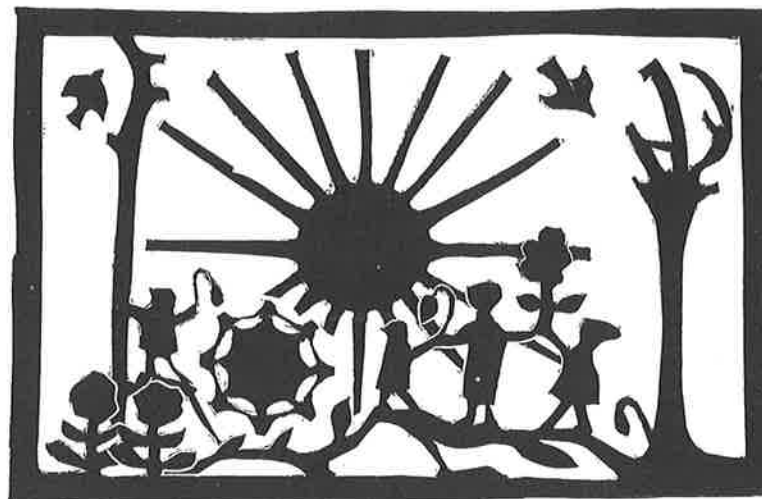
Maiken, Pernelle, Malene, Birthe og Ebbe Jørgensen

Hånd i hanke med maskinerne

En hel del mennesker giver udtryk for, at de er bange for, at den tekniske udvikling skal være medvirkende til, at der vil blive endnu flere arbejdsløse i vores samfund. Den frygt tror jeg er ubegrundet.

Hvis vi ser tilbage på det sidste hundrede år, har arbejdsmængden været meget svingende, fra perioder med rigeligt til alle, til endnu værre kriser, end den vi har i øjeblikket.

Problemerne skyldes ikke den tekniske udvikling, men at samfundet er inde i en opbrydningsfase, hvor vi skal uddanne til nye fag, end traditionen byder os. En udvikling som på mange måder svarer til den, der omstillede fra landbrugsland til industrisamfund. I takt med at landbrugsarbejdet blev mere effektivt, måtte en utrolig masse mennesker søge ind i/uddanne sig til andre erhverv. Dette sker ikke fra dag til dag, men over en længere årrække.

Snit: Herdis

I dag står vi midt i den udvikling, som blev startet med USA's rumprogrammer, udviklingen inden for elektronikindustrien. Det kræver også en omstilling i vort samfund.

På samme måde som man bruger maskiner til at grave grøfter, i stedet for mand og spade, vil en stadig større mængde arbejde i industrien og administrationen blive udført maskinelt.

Dette skal vi ikke frygte, men bruge på den måde, at i stedet for at uddanne til det oprindelige arbejde, skal vi uddanne til opbygning og vedligeholdelse af disse maskiner.

Det nytter intet at vende ryggen til udviklingen, vi må følge med og forsøge i planlægningen at være foran denne. Det kan vi ved at opretholde og forbedre vores uddannelsessystem således, at det også kan bruges i samfundet af i morgen.

I ønskes alle en god jul og et godt nytår.

Stine, Jacob, Herdis og Robert

Årsskriftet 1981

Så er det igen tid til at skrive indlæg til årsskriftet.

Dette er også ensbetydende med at julen nærmer sig. Allerede den sidste søndag i november viser den sig i stjerne, i form af en adventskrans. Der er i de senere år sket store forandringer med denne skik, men hvordan kom den egentlig til Danmark, for det er jo ikke en gammel dansk tradition.

Det startede i Tyskland i 1800-tallet med de såkaldte adventskroner. Det var krans i forskellige størrelser, der var sat på en træstok, der hang ned fra loftet. Efterhånden forenkledes disse kroner til en enkelt krans.

Først omkring 1900-tallet blev denne tradition ført til Danmark via Sønderjylland. Eet af de første steder, hvor kransen blev en tradition, var på Askov og Snoghøj Gymnastikhøjskole. Først efter 2. verdenskrig var kransen blevet en skik i hele landet. Dette var bl.a. årets julemærke medvirkende til.

Kransen bestod af halm omviklet med gran pyntet med røde bånd og fire hvide lys.

Hvis man i dag vil ud at købe en færdiglavet krans, kan man se, at nogle er pyntet med lilla bånd. Er det nu til pædagogerne, eller hvad skal det til for? Nej, det er ikke et nyt påfund. Alle-

rede i 40'erne pyntede man også med lilla bånd, hvorfor vides ikke med sikkerhed, men kirkens liturgiske farve i adventstiden er lilla, så måske er farven taget i brug på grund af dette.

Det er kun én af de få ting, der er lavet om på ved skikken. Inden for de sidste par år, kan man i mange hjem se utallige udformninger af »adventskransen«. Det kan være en metalring lige til at sætte fire lys i, eller en aflang opsats til fire lys, udformet i forskellige materialer. Man har ladet fantasien råde, og alle disse færdigkøbte »kranse« kan udsmykkes på mange måder.

I vores hjem er et gammelt vognhjul, hængt op i kæder, lavet om til »adventskrans«. Den er hyggelig og anderledes. Men der er nu ingen krans, der er flottere end de, man kan nyde synet af i kirkerne i adventstiden.

Så kan man derhjemme lave sine egne udformninger, når bare den gamle traditionelle form stadig holdes i hævd.

Jeg vil med disse linjer og de 4 nedenstående adventsvers ønske alle en glædelig jul samt et godt nytår.

Tine, Svend, Marianne K. Rasmussen

Så tænder vi et lys i kvæld, vi tænder det med glæde.
Det står og skinner for sig selv, og os som er til stede.
Så tænder vi et lys i kvæld, vi tænder det med glæde.

Så tænder vi to lys i kvæld, to lys for håb og glæde.
De står og skinner for sig selv og os som er til stede.
Så tænder vi to lys i kvæld, to lys for håb og glæde.

Så tænder vi tre lys i kvæld, for længsel, håb og glæde.
De står og skinner for sig selv og os som er til stede.
Så tænder vi tre lys i kvæld, for længsel, håb og glæde.

Vi tænder fire lys i kvæld, og la'r dem brænde ned,
for længsel, glæde, håb og fred, men mest alligevel
for fred på denne lille jord, hvor menneskene bor.

Inger Hagerup

Så lykkedes det

med Kjær som fødselshjælper og primus motor for eleverne at få samlet 650 kr. til UNICEF.

Resultatet taler for sig selv og kommentarerne dertil var mange. Sjældent har jeg været udsat for større interesse, så det egentlige ved hele affæren gled noget i baggrunden, til trods for at den sag er betydelig vigtigere end, om jeg har skæg eller ej.

Her den 11. november kan UNICEF, FN's børnefond, fejre sin 35 års fødselsdag; men det er uden feststemning af nogen art, for situationen for millioner af børn i de fattige lande er endnu mere katastrofal, end da børnefonden blev oprettet efter 2. verdenskrig, fordi den økonomiske krise i uhyggelig grad sætter sine spor i disse lande. Det er uhyggelige og dystre profetier, at mange, mange flere, end man havde frygtet, måske vil dø i 1980'erne.

Disse forhold kan ikke være os ligegyldige!

Ingen kan hjælpe alle; men alle kan hjælpe nogle –.

Vore undskyldninger for ikke at yde bidrag til humanitært arbejde, hvor man forsøger at afhjælpe nød, sygdom og menneskeligt uværdige forhold i de fattige lande, er ikke holdbare, for enhver i dette land kan undvære et mindre beløb uden at komme til at lide afsavn eller undvære noget elementært af den

grund. Der kan højst blive tale om, at ens magelighed eller egoisme bliver lidt berørt, og det vil for fleste være sundt. Så lad være med at ty til de dårlige undskyldninger; men giv dig selv den glæde, det er at sende dine hilsener til venner og bekendte på UNICEF-kort. Herved får du dobbelt glæde af dine penge. Du glæder dine venner og bekendte samtidig med, at du kan glæde dig over at gavne en god sag.

Det kan hjælpe, du kan hjælpe – pris dig lykkelig over at være i den situation – det er ikke kun for skæg!

Venlig hilsen
Jens Peder

„Gården”

»Gården« er den daglige betegnelse for bygningerne til et nedlagt landbrug, som skolen erhvervede fra Ringe kommune 1. januar 1981. »Gården« lød, før skolen overtog den, navnet »Hætten«, men finder sig dog troligt i at blive kaldt »Gården«. Nogle mener endog, at den efter navneforandringen er begyndt at knejse en smule med nakken. – Ikke underligt: Med et jordtilliggende på kun 2¼ tdr. land og lige så meget skov.

Det sidste års tid har skolen rådet over ikke mindre end 2 gårde, nemlig »Den gamle Gård«, Gestelevvej 4, som skolen for en femårig periode lejede ved Ringe kommune, og »Gården«, som ligger på Hestehavevej i Ringes nordlige bydel. Lejemålet for »Den gamle Gård« udløb imidlertid pr. 1. november i år, så alle kræfter nu kan sættes ind på Hestehavevej.

Det er dog meningen, at faget keramik, som i de sidste 4-5 år har været i et lokale på »Den gamle Gård«, skal forblive der, indtil et nyt og mere formålstjenligt er indrettet på Hestehavevej. Det er nemlig planen, at udbygningerne til »Gården« skal indrettes *til* eleverne *af* eleverne.

Til den ende er der blevet ansat en ny mand, med så fin en titel som projektleder, idet omforandringen af gården er blevet godkendt som arbejdsprojekt af undervisningsministeriet.

Projektlederen – jeg vil i det følgende titulere ham Johan, for det hedder han, – har til opgave, dels at tilrettelægge arbejdet, og dels at undervise de elever, som arbejder på »Gården«. Desuden er han ansat på den betingelse, at hans ferie ikke falder sammen med vi andres. Det er nemlig erfaringen fra »Den gamle Gård«, at ukrudt også har det med at gro i ferierne, ligesom de får, vi har, ikke har vist sig villige til at faste i sommerferien.

Tilbage til planen. Johan har i samarbejde med vi andre udarbejdet tegninger over udbygningerne, således som vi kunne

»Gården« på Hestehavevej set ind over gårdspladsen

Udbygningerne, som skal indrettes til værksteder og fællesrum

tænke os dem indrettet: Der skal, som allerede nævnt, indrettes keramikværksted. Dernæst et motorværksted, idet disse to fag for øjeblikket ikke fungerer under de bedste forhold. Der skal derudover indrettes fyrrum, bad og toilet, tekøkken, garderobe, samlingslokale eller alrum og træværksted.

Inden vi når så langt er der dog masser af gode arbejdstimer for masser af arbejdslystne elever. Den endelige færdiggørelse er jo nemlig kun en del af målet. Selve arbejdet med opbygningen, udført af elever, er et mål i sig selv.

Den første fase, oprydningen, som gav et udbytte på adskillige lastvognslæs affald, er stort set overstået, så »Gården« nu udefra fremtræder præsentabel. Anden fase, nedbrydning af lofter og opbrydning af gulve, er godt i gang, men kan ikke færdiggøres, før de nye lofter, som skal være selv bærende og brandsikrede, lægges op. Der er foretaget kloakering, både inde i bygningerne og rundt om dem, der er isat nye vinduer hele vejen rundt, så det bliver tåleligt at arbejde derude også i vinter. Området ved gården er planeret, og der er plantet forskellige frugttræer og bærbuske. Et midlertidigt fårehus er også blevet indrettet. Fårene logerer i et gammelt maskinhus, som er foret med halmballer. Desuden: »Gud mildner luften for de klippede får!«

Ved et besøg på »Gården« kan man allerede nu danne sig et lille indtryk af indretningen, da sokkelstenene til de nye skillevægge allerede er lagt. Derudover er man begyndt at opmure en isolerende indermur.

Praktisk arbejde er i sig selv ikke noget nyt på Ringe Efterskole. Det har dog tidligere for det meste været arbejde, som udførtes i et klasselokale på skolen, og udbyttet, altså de fremstillede ting, tilfaldt eleverne. Dette er jo imidlertid ikke tilfældet med det arbejde, som udføres på »Gården«, og der har derfor været mange diskussioner, lærerne imellem, om, hvordan det skulle gribes an.

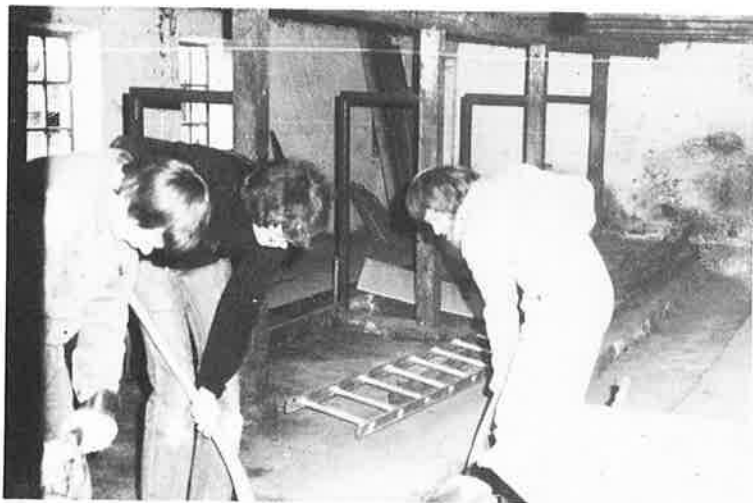
Vi blev dog enige om, at det måtte være frivilligt, og oprettede 3 valghold: 2 hold à en halv dag og et heldagshold. Der er på hvert hold 6-7 elever. Desuden kan en elev ved at ansøge

Der var, som det ses, nok at tage fat på...

Og det gjorde man så

lærerrådet komme på »Gården« een hel uge i sammenhæng. Efter Johans udsagn fungerer holdene tilfredsstillende, og arbejdet skrider roligt og støt fremad.

»I skovens dybe, stille ro« har vi endnu ikke opholdt os så meget. Der er dog i en emneperiode blevet ryddet lidt op derude. Der er også lavet et foderstativ til rådyrene, som jævnligt kan ses på markerne op til skoven. Kjær mener, at rådyrbestanden er ved at blive for stor, og er villig til, hvis det bliver påkrævet, at reducere den med nogle velrettede skud.

Istandsættelsen af beboelsen til »Gården« påbegyndtes allerede omkring årets start af elever og lærere i fællesskab, men har siden ligget stille i en periode. Det var dog en nødvendighed, at den blev beboet, fordi der ofte i week-enderne var besøg af ubudne gæster, som dels ødelagde en del ting, og dels stjal derude.

Det blev sidst på sommeren bestemt, at Ebbe skulle flytte derud, og han har derfor, i sit ansigts sved, gjort huset beboeligt, og han og Birte samt deres 3 børn flyttede så derud i løbet af efterårsferien.

Vi glæder os allerede til at tage de nye lokaler på »Gården« i brug, men som sagt: Selve opbygningen er et mål i sig selv.

Med denne lille gennemgang af, hvad der indtil nu er foregået på »Gården« ønskes I alle en rigtig glædelig jul og et godt nytår.

Jens, Ellen og Vagn

Kære idrættskollega

Når TID bliver til HASTVÆRK

blir undervisning	til instruktion
blir planlægning	til organisation
blir udvikling	til gentagelse
blir leg	til konkurrence
blir bevægelse	til grundtræning
blir træning	til masen på
blir musik	til puls
blir munterhed	til skæg og ballade
blir glæde	til selvhævdelse
blir kontakt	til vold
blir udtryk	til expressive aktiviteter
blir kreativitet	til sære påfund
blir erfaringer	til færdigheder
blir diskussioner	til besked'er
blir udfordringer	til krav
blir forsøg	til fiasko
blir aftaler	til regler
blir individer	til klasse

Dette lille indslag om idræt er forfattet af Per Skriver, og jeg synes det fortæller en hel del om den måde hvorpå idrætten bliver styret.

Hermed sendes de bedste hilsner med ønsket om en glædelig jul og et godt nytår.

Lars Liengaard

Ringe Friskole - den ene halvdel af Ringe Fri- og Efterskole

Ringe Efterskole står der uden på dette årsskrift. Udgivet af elevforeningen står der inden i. Det er derfor helt naturligt, at det først og fremmest er lærere i efterskolen, der sender hilsener til gamle elever og fortæller om, hvad der sker på efterskolen – den anden halvdel.

De to halvdele skulle gerne være en helhed for at svare til navnet Ringe Fri- og Efterskole, så derfor skal I også høre lidt om, hvad der sker i friskolen.

Alle gamle elever har da også haft lidt eller meget kontakt med friskolebørnene. De elever, der har været her før 1972, har set, at børnene havde alle deres timer nede i efterskolens bygninger og oplevet, at alle lærerne underviste begge steder. Elever efter 1972 har set børnene komme løbende ned i efterskoleafdelingen til gymnastik, håndarbejde, sløjd, husgerning og fysik og set dem lave gymnastikopvisning og spille komedie. Nu kommer børn og lærere engang imellem ned til en fælles time med sang, musik, skuespil, leg eller lignende, og det er festligt, når vi alle ca. 200 samles i gymnastiksalen.

Det meste af tiden er børnene dog oppe i deres afdeling og arbejder med de fag, der står på deres skema. Men trænger vi til afveksling fra skematimerne, så tager vi det. Det kan være en klasse, der opfører noget for de andre, eller det kan være korsang, fløjte eller anden musik. Det kan også være besøg på eller af en anden friskole, eller det kan være en tur i skoven, når bøgen lige er sprunget ud.

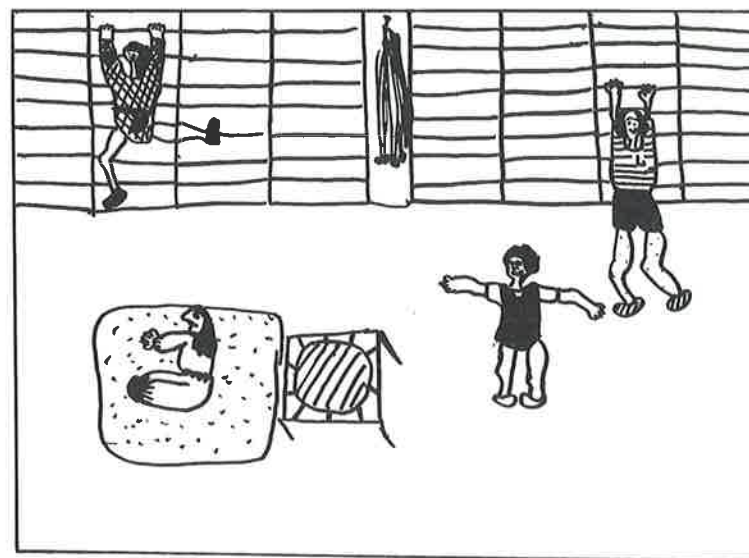
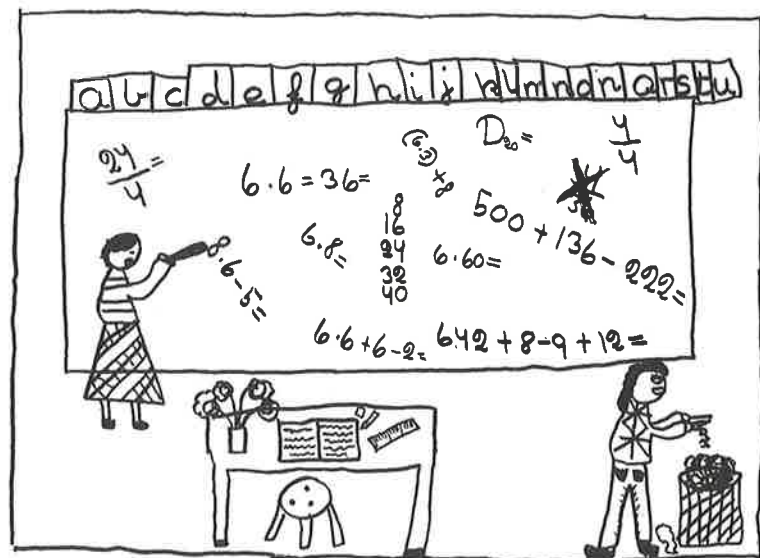
I maj måned havde vi en »åben hus« dag, hvor forældrene først var med i skole og bagefter med til forskellige lege på legepladsen, f.eks. løbe sække- eller kartoffelvæddeløb, lege »skiddet æg« eller spille rundbold. Dagen sluttede med, at alle ristede pølser og brød og spiste det.

Sidst på skoleåret havde alle travlt med at øve gymnastik til

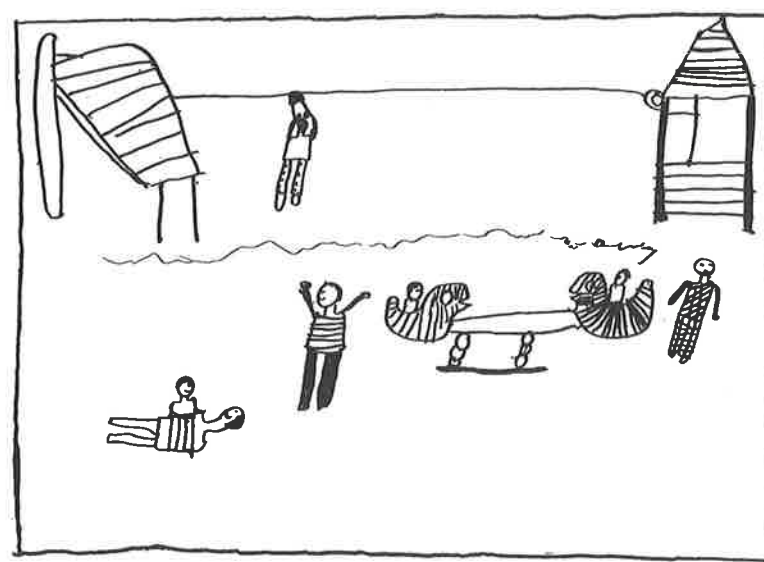
opvisningen og indøve en komedie, Rumleskaft, som alle børn var med i.

Da vi nåede til sommerferien, måtte vi tage afsked med Birthe og Frede Hansen, som har gjort et stort og godt arbejde her i 12 år. De er nu lederpar på Landsgrav Friskole ved Slagelse. Inge ønskede fra dette skoleår kun at undervise i efterskolen, så vi måtte have tre nye lærere. Det blev Karen Rosager, Anne Abildgård Bruun og Leif Aage Jensen. Alle tre er faldet godt til både blandt børnene, forældrene og lærerne, så vi har bevaret den gode trykke og glade atmosfære i vores friskole. Heldigvis blev der da også nogle »gamle« lærere tilbage. Ruth regerer stadig i børnehaveklassen. Lars og Astrid fortsætter med timer i begge skoleformer, Søren, Anita og jeg har alle vore timer i friskolen, og Gunnar kommer stadigvæk op og fortæller bibelhistorie.

Der er i det nye skoleår blevet tid til at tage på lejrskole med de ældste klasser. 4. klasse er sammen med Anne og en mor i disse dage på Sjælland, hvor de besøger deres pennevenner fra en 4. klasse i Ubby friskole. 5. klasse var sammen med Gunnar og mig nogle dage på Langeland, hvor vi kørte, gik og sejlede

4. klasse har tegnet situationer fra skolens hverdag

rundt på Sydlangeland og havde nogle hyggelige dage. 6. og 7. klasse var sammen med Anita og mig i Sydslesvig i en uge. Vi har en forbindelse til Store Vi danske skole, idet vi i nogle år har haft nogle børn derfra på ferie i 12 dage i friskolebørnenes hjem, og de har så fulgt med børnene i skole.

Vi var inviterede til at bo i deres hjem, men samledes hver morgen på skolen. Derfra tog vi på busture rundt i Sydslesvig til mange af de historiske steder. Jeg tror vi var enige om, at det var en god og udbytterig tur, ikke mindst den nære kontakt det gav at være privat indkvarteret.

Vi skal nå et par arrangementer mere inden jul med børn, forældre og lærere sammen. 10. november kommer Højby folke-musiklaug og spiller, synger og danser for os og med os. 16. december skal 4. klasse spille et julespil, der skal være luciaoptog, og vi skal fløjte, spille og synge julen ind.

Så mangler vi kun at jule lidt i klasserne, før vi kan komme hjem og forberede vores egen jul i hver sit hjem. Man kan somme tider blive lidt bange for, at det egentlige ved julen bliver glemt i alt det før-juleri. Men sådan skal den danske jul vel være. Det hjælper os i hvert fald til at komme i julestemning, når vi foruden at klippe og klistre og lukke kalendere op synger vore dejlige julesange og salmer som f.eks. Vilhelm Gregersens adventssalme, der slutter med dette vers.

O, kom til os alle,
du højtiden drot
om lokken er gylden,
om håret er gråt!
Udbred dine hænder,
mens lysene brænder,
og skænk os din fred!
Thi evig, ja evig
er glæden,
når du følger med.

Alle årsskriftets læsere ønskes en rigtig glædelig jul og et godt nytår fra os alle i Ringe Friskole.

Kirsten Kjær

Fra elevmødet 1981

Som gammel elev hos Hedemann kan jeg have lyst til at fortælle jer om en god dag i forbindelse med elevmødet 1981.

Det er nu efterhånden 30 år siden, jeg var på efterskole. Dengang var undervisningspligten kun 7 år – og måske derfor var vi, som kom på efterskole, helt klar over, at det dels var frivilligt, dels et tilbud om at lære mere på en anden måde. Dette sidste er i øvrigt uforandret!

Efterskoletiden vil jeg ikke tale om. I, som læser dette, har jo selv prøvet det.

Dog mindes jeg endnu så mange år efter en episode, som tydeligt viser, hvordan Hedemann forstod at sætte sig i respekt.

En morgen, hvor Hedemann holdt foredrag, var jeg så optaget, at jeg i tankeløshed sad og drejede en skrueblyant mellem fingrene. Dette distraherede Hedemann, og pludselig blev han tavs, skubbede brillerne længere ned på næsen, mens han stirrede vedholdende på mig *over* glassene. Ikke *et* ord behøvede han at sige – jeg fik i en vis fart lagt blyanten fra mig og var pinligt stille resten af *den* dag!

Jeg vil fortælle om lørdagen, hvor elevmødet 1981 startede.

I elevforeningen havde vi den store glæde for første gang også at have deltagelse af 50 års jubilarer. Det blev en succes! Jubilarerne var inviteret til frokosten kl. 12,00, som tiden gik, viste det sig, at jubilarerne befandt sig så godt på deres gamle skole, at de blev hele dagen!

En anden begivenhed, som blev fejret, var Hedemann's 80 års fødselsdag. En stor flok af hans gamle elever havde aftalt at mødes på skolen for på denne måde at takke deres »gamle« forstander.

Det blev en festlig dag. Under frokosten fortalte Hedemann om sit liv fra barndomstiden i Vester Hæsinge, hvor der holdtes

friskole i hjemmet, om sit valg af livsgerning, årene i Sønderjylland og ikke mindst i Ringe.

Nu er historie jo blevet et valgfrit fag i de store klasser i folkeskolen. Den dag fik vi, som var med, fortalt historie på en måde, vi ikke glemmer. Det var en kultur, som blev givet i arv!

Jeg vil slutte med et citat fra Benny Andersens digt: »De rigtige mennesker«:

»i norden har man snue kræft misundelse
i norden går man uden om pytterne
uden om statuerne
uden om hinanden«.

Lad os hjælpe hinanden med at tage let på snuen og misundelsen, lade være med at gå uden om statuerne (historien) – og i stedet komme hinanden ved, generationerne imellem!

Med de bedste ønsker om en god jul og hilsen til alle, jeg kender!

Birgit Aagaard

Når man ser, hvorledes Grundtvigs ry i de sidste år breder sig til jordens fjerneste egne, må man des mere ønske at hans egne landsmænd, »sent med sødt«, kommer til at skønne på, hvad der er givet os med denne åndelige høvding, hvis tanker endnu over halvhundrede år efter hans død sætter i røre.

En kæmpe han var i al sin færd,
hvem frygten aldrig lammed,
to menneskealdre fuldt hans sværd
i Nørreleden har flammet.
Et stridens emne endnu han står,
og, bli'r han det end i hundred år,
det viser, hvor dybt han rammed!

C. Hostrup

Med disse linier ønskes årsskriftets læsere en glædelig jul og et godt nytår.

Asger Stokholm

I ønskes alle en glædelig jul samt et godt nytår.
Allan, Søren, Erna og Erling Andersen

En rigtig god jul og et godt nytår ønskes jer alle.
Ann Lene, Sanne, Tyge og Inge

De bedste hilsener med ønsket om en god jul og et godt nytår.

Astrid Hansen

Billeder fra det
årlige
Luciaoptog,
der som
tradition
snart er 25 år
gammel
her på skolen

Julen 1981

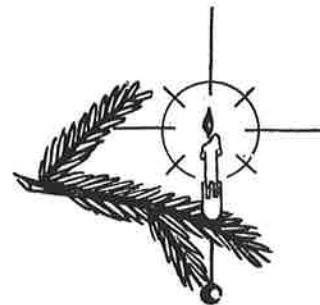
En bog, som har titlen »Naturdagbogen af en engelsk dame år 1906«.

Den blev ved et tilfælde fundet frem og er nu blevet genoptrykt, og nu går den sin sejrsgang over hele verden.

Det er en meget fin bog og særlig for dem, som er interesseret i naturen, er det en bog som nok er værd at eje.

Ved gennemgang af denne helt enestående bog fandt jeg også dette lille juleordsprog, og med det vil jeg gerne ønske jer alle en god og glad jul.

Esther Torp

Hop og dans i silke og fløj,
Julen er kommet med glæde og gøgl.
Julens dage er muntre, men korte.
Når den er gået, er den langt borte.

Edith Holden

Elevhilsener

Hej allesammen!

Jeg vil lige skrive et par vise ord om USA og så *mig!*

Jeg forlod DK den 24. 7. 1981 fra Slagelse mod Frankfurt med bus. Derfra med fly til Paris-New York. Det var en lang tur, og da vi kom til New York ville vi bare sove. Men nej! Vi blev kørt til CW Postcollege, og der fik vi mad, værelser og en masse beskeder.

Dagen efter blev vi inddelt i grupper og havde orientering om at være AFS'er. Det var meget hyggeligt og lærerigt, men det var varmt og vi var trætte, så vi brugte orienteringen til at døse!

Efter 5 dejlige dage sammen med 800 andre AFS'er fra Spanien, Frankrig og en masse sydamerikanske lande, England og Irland, blev vi puttet i bussen og kørt til »opsamlingssteder« hvor vores familier stod og rystede. Begge parter overlevede i mit tilfælde. Dad snakkede så underligt om et pink værelse hele vejen hjem. Det var mit værelse! Det er nu ikke så slemt! Det er kun sengetæpper, lampeskærm, gardiner, stofroser, servietter + box og et par plakater der er lyserøde. Gulvtæppet er rødt og tapetet er hvidt og rødt. Mit danske flag hænger og pryder væggen + en masse billeder af familie og venner, DK-kort o.s.v. Resten af huset er meget hyggeligt. Vi har kun 3 badeværelser, 4 soveværelser, spisestuen, dagligstue, TV-stue med pejs, vaske-rum og køkken + kontor og garage. Ingen svømmepøl.

Der er 5 unger, Mum, Dad, hund og kat. Mum er hjemme-gående, men vi har en pige der gør rent i huset hver lørdag. Dad er sælger, og arbejder hele dagen. Chathy og jeg går på skole sammen. Brian er på college, Mike bor hjemme, men er aldrig hjemme fordi han arbejder og går på skole, Steve bor langt væk og skal giftes til maj, Dennis er aldrig hjemme.

Jeg snakker mest med Chathy og Mike, for de er jo »hjemme-

boende«. Mike er den slags storebror som alle piger må drømme om. Han er alletiders!

Min skole er anderledes end danske skoler og anderledes end US-folkeskolen. Det er en katolsk privatskole, og det tager ca. 1 time i bus for at komme der. Vi skal bruge skoleuniform. Det er et bordeauxrødt skørt, knæstrømper, skjorte med ærmer, krave og knapper *hele* vejen ned og pæne sko. Ingen tennissko eller træsko. Vi må bruge sweater eller vest over vores skjorte hvis den er bordeaux. Drengene må ikke bruge jeans og skal have skjorte og slips på.

Af fag har jeg: Mariage (katolsk syn på ægteskab), Soc. Study (psykologi og amerikansk politisk system), engelsk (gammel litte-ratur), amerikansk kultur, fransk, kor, gymnastik og formning. Man får karakter i alt og vi har prøver i *alt!* Selv i gymnastik og formning. De har meget med at være den bedste og smukkeste; nogle af pigerne bruger lige så meget make-up hver dag som jeg bruger til fastelavn.

Vores lærere på skolen kaldes Sister eller Father hvis det er nonner eller munke, ellers er det Mr., Mrs. og Miss. Nogle af nonnerne bruger fornavn efter Sister, men ellers er alt efter-navn.

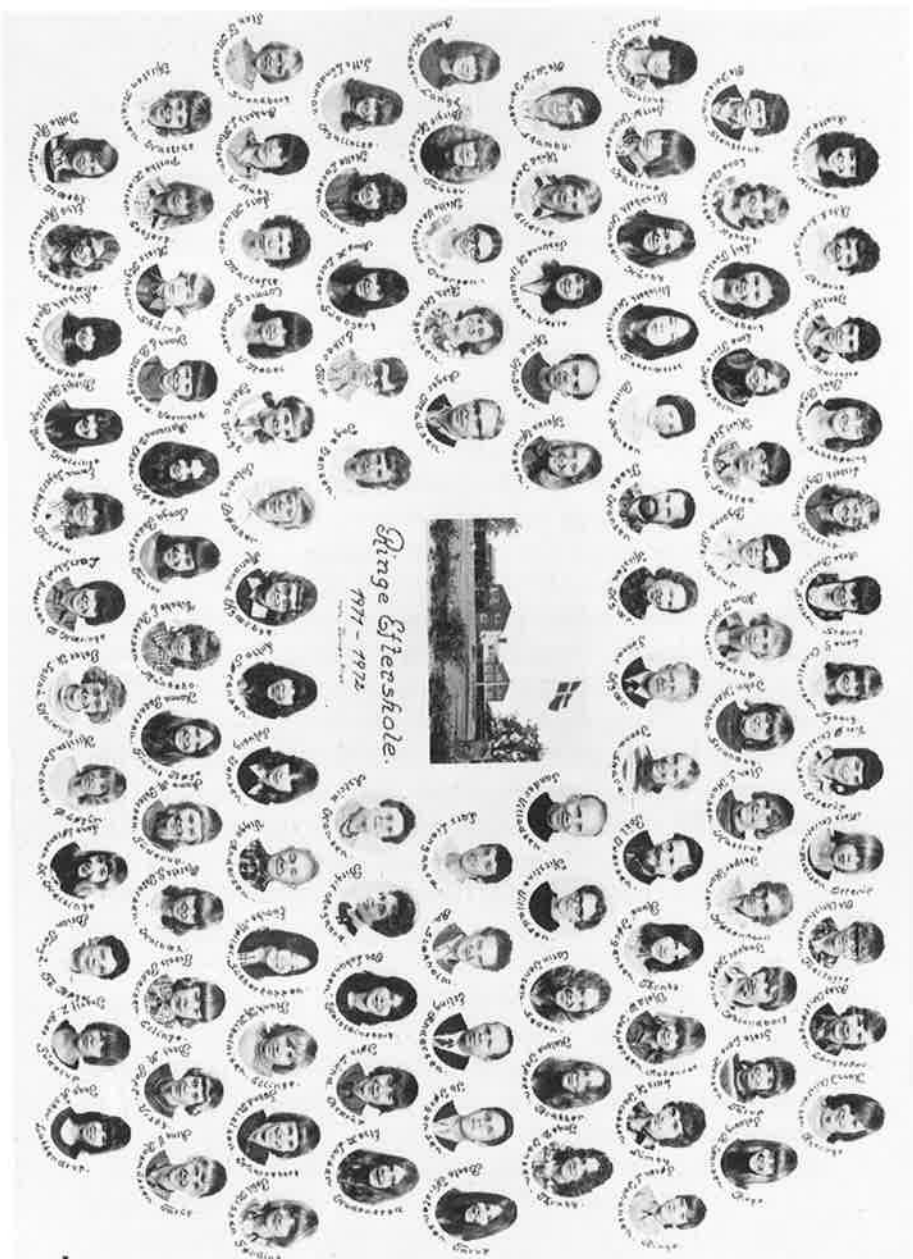
Vi starter med homeroom i 7 min. hver morgen. Der beder en eller anden over højttaleren og siger at vi vil være trofaste til flaget! Så får vi dagens meddelelser og går direkte til første klasse. Vi har ingen frikvarter, og hvis det tager os mere end 3 min. fra hver klasse er vi for sent på den og får et fint lille kryds i dagens kalender. 3 gange og vi ryger 1 point ned i karakter.

Jeg fandt et billede af Jens Peder i min skuffe. Det må han få, men det *skal* hænge på opslagstavlen 1 uge først!

Jeg har en lille opmuntring til hankønlærerne (hvis de forstår engelsk): »God only made so many perfect heads – the rest he covered with hair!«

Ha' det fint, fint! Gud bevare Jylland!!!

Hilsen – *Gurli*
(elev fra 1980-81)

Hermed en hilsen til såvel tidligere som nuværende elever og ansatte på Ringe Efterskole. Jeg sender en særlig hilsen til mine kammerater og lærere fra holdet 71-72.

Jeg vil i store træk prøve på at fortælle hvad jeg har lavet gennem de 10 år, der er gået efter vores hjemkomst fra Østrig.

Efter hjemkomsten til Lolland startede jeg på den planteskole, hvor jeg havde arbejdet inden min start på Ringe. Der var jeg til julen 72, hvor jeg så gik arbejdsløs til den 15. 1. 73. Da begyndte jeg at arbejde som arbejdsmand på vores lokale savværk og stolefabrik til der var gået et års tid. Den 5. 5. 74 var jeg så heldig at komme ind som ferieafløser indenfor åndsvageforsorgen på Rødbygård. Her var jeg et års tid på forskellige afdelinger. Den 1. 8. 75 blev jeg opfordret til at flytte ned til Næstved i forbindelse med flytningen af en del klienter til Behandlingscentret. Da valget stod mellem flytning eller fyring, tog jeg med og havde et spændende års tid der oppe. I den mellemliggende tid havde jeg fundet ud af, at fremtiden som ufaglært medarbejder inden for åndsvageforsorgen var meget usikker. Jeg traf derfor en hurtig beslutning og tog 4 mdr. på højskole, de 4 mdr. var gået 30. april 77, hvilket passede fint sammen med, at jeg havde søgt og var blevet antaget som pleje-elev på Vordingborg Amtshospital. Dengang var uddannelsen 1-årig, så den 1. 5. 78 stod jeg som nyklækket plejer.

Da jeg havde svært ved at indordne mig under hierakiet personalet imellem, sagde jeg op, og den 1. 9. 78 startede jeg på Jægerspris Soc. pæd. Sem., hvor jeg havde 3 spændende år. Resultatet heraf blev at jeg i sommer fik bevis på at jeg var pædagog. Den 1. 10. 81 startede jeg atter med at arbejde med åndsvage, denne gang på et skolehjem i Nykøbing F, hvor jeg for tiden er ansat på en afd. med 13 børn og unge.

Jeg vil slutte af med at opfordre alle fra holdet 71-72 til at møde op til elevmødet til sommer. Lad os gøre Ringe usikker den ene gang og snakke gamle minder.

Mange hilsener fra
Poul B. Larsen
Egevænget 15, 4990 Sakskøbing

Kære allesammen!

De 10 år, der er gået siden mit ophold på Ringe Efterskole, har for en stor del været skole for mit vedkommende.

Jeg fortsatte i 10. klasse på Kirke-Helsing skole, men flyttede efter et par måneder derfra over i 1. real. Allerede på det tidspunkt havde jeg i tankerne, at jeg gerne ville være sygeplejerske, og derfor behøvede jeg en realeksamen. Jeg fik lyst til at fortsætte skolen og sprang fra 2. real til gymnasiet og tog studentereksamen.

Inden jeg skulle begynde som sygeplejeelev skulle jeg have noget praktik, og jeg søgte da i huset i Norge. Der var jeg i ½ år hos en meget dejlig familie, hvor jeg passede 2 børn. Derefter arbejdede jeg ½ år på Sæby Sygehus som ufaglært sygehjælper, indtil jeg startede på sygeplejeskolen i Slagelse. Der er jeg stadig og bliver, hvis alt går vel, færdig med min uddannelse i februar 82.

Jeg er hverken gift eller har børn, men bor sammen med en ven.

Håber at vi ses til elevmødet.

Venlig hilsen
Birgit Refstrup

Hej allesammen!

Nu da det er 10 år siden vi har været på efterskole, syntes jeg at det er morsomt at høre hvad I allesammen har fordrevet tiden med.

Nu vil jeg her fortælle lidt om hvad jeg selv har lavet. Efter skolen fik jeg arbejde i en børnehave, og der var jeg i et halvt år, så var jeg på en systue, og senere, da jeg flyttede hjemmefra var jeg på en anden systue.

Med tiden blev jeg gift, vi fik to børn, en pige og en dreng. Mens drengen var lille gik jeg hjemme, men det blev for kedeligt, så fik jeg arbejde på en kagefabrik, men det varede ikke så længe, så blev jeg fyret og var arbejdsløs. I mellemtiden er jeg

blevet skilt og er nu alene med drengen. For tiden bor jeg hos min mor og far.

Da jeg ikke har kunnet få noget arbejde, er jeg begyndt at gå i skole igen, i år tager jeg 9. klasse, og så har jeg tænkt at tage 10. klasse til næste år.

Jeg håber, at vi ses til sommer; det kunne være sjovt, hvis vi kom næsten allesammen – på gensyn.

Venlig hilsen
Aase Boutrup Nielsen
Lundeledsvej 3, Lund, Rødvig Stevns

Tænk! Er vi blevet så gamle?

Ti år er gået siden vi var elever på Ringe. Og hvad har man så oplevet i de ti år. For nogen vil det måske ikke være så interessant at høre, at jeg faktisk har arbejdet ved landbruget siden vi forlod Ringe, det vil sige at tjene ved landbruget, men når man kan lide sit erhverv, føles tiden ikke så lang.

Efter jeg forlod Ringe var jeg hjemme i 3 mdr., tog så på 3 mdrs. grundskole på Korinth Landbrugsskole, som var et led i den uddannelse jeg skulle have for at kunne erhverve landbrug. Hvorefter jeg var ude at tjene ved jordbruget i 5 år, hvoraf et ½ år var et ophold på en gård i Norge.

Jeg blev så i 79 færdig med driftslederuddannelsen på Dalum Landbrugsskole.

Jeg har siden arbejdet hjemme.

På Dalum Landbrugsskole kom Lars Kjær og jeg igen på samme skolebænk, og da han et par år tidligere havde fundet en sød pige der, fulgte jeg hans eksempel, vi bor nu på Vængevej 13, Skårup.

Vi ønsker jer hermed en glædelig jul samt et godt nytår. Håber vi ses til elevmødet.

Hilsen
Niels Nyholm

Kære gamle venner og veninder!

Ja, så er det 10 år siden, vi havde det glade år på Ringe Fri- og Efterskole. Jeg har fået en opfordring til at skrive lidt om, hvad der er hændt mig siden da.

Jeg kom i tømrerlære efter endt skolegang; det tog så en tre års tid. Efter et par småjobs fik jeg arbejde som butiksmontør, hvor jeg rejste en del rundt og oplevede en masse. Efter fire år syntes jeg, at jeg trængte til nye udfordringer, så jeg overtog et øldepot i Middelfart for bryggeriet Vestfyen i Assens. Det prøver jeg så at få banket op til en god forretning.

I 1979 flyttede jeg til Strib, hvor jeg har købt hus og blev gift i 1980 med byens bedste pige.

Nu vil jeg slutte og jeg håber at I andre også har fået indfriet de forhåbninger som I havde dengang.

Venlig hilsen

Kurt G. Sørensen

Stribgårdvej 19, 5500 Middelfart

PS: Kik ind, hvis I skulle komme forbi.

Kære gamle elever fra 71-72!

Efter opfordring, vil jeg også prøve at gøre rede for, hvad jeg har lavet i det forgangne 10-år.

Jeg startede altså med at uddanne mig til teknisk assistent, men som så mange andre fik jeg lyst til at fortsætte læsningen, så på nuværende tidspunkt er jeg i gang med at læse til bygningskonstruktør, og her er første etape vel overstået fra Odense Tekniske Skole, og anden etape skulle gerne være veloverstået i december 82, hvor jeg forventer at dimitere fra BTH i Horsens.

Til slut vil jeg gerne sige glædelig jul og godt nytår til alle, og så håber jeg naturligvis, at vi møder talrigt op til elevmødet til sommer.

De venligste hilsner

Gitte Lundeman

Geneesgade 1, 8700 Horsens

Hej alle!

Efter et dejligt ophold på Ringe Efterskole, tog jeg et år til Flensborg som unge pige i huset. Derefter tog jeg tilbage til Kolding-egnen hvor jeg stadig bor og arbejder.

Jeg har stadig forbindelse med nogle af de gamle kammerater, men håber dog, at vi alle kan mødes ved elevmødet til sommer.

Hermed vil jeg slutte og sende mine bedste hilsner til alle fra 71-72 holdet.

Connie G. Madsen

Elkærholmvej 3, V. Nebel, 6040 Egtved

Kære gamle kammerater!

Så er det pludselig vores tur til at fortælle om, hvad vi har fået tiden til at gå med, efter vi forlod Ringe. Er det til at forstå, at der er gået 10 år? Jeg synes tiden er løbet stærkt.

Efter opholdet på Ringe arbejdede jeg på forskellige gårde som karl, hvor jeg var heldig at få nogle gode og lærerige pladser.

Februar 1974 var jeg på grundskole i Korinth i 3 måneder. Derefter fik jeg igen plads ved landbruget. April 1976 blev jeg indkaldt til den Kgl. livgarde, en oplevelse for livet. Da værnepligten var aftjent, arbejdede jeg 9 måneder på en gård i Jylland. Derefter kom jeg på driftslederskole på Dalum ved Odense, hvor jeg fik det »grønne landmandsbevis«.

Nu var uddannelsen som landmand egentlig overstået, og tiden var inde til at vurdere hvad man så skulle. Jeg valgte at læse videre på Vejlbys landbrugsskole ved Århus som landbrugs-tekniker med regnskab som speciale. Jeg blev færdig med uddannelsen marts 1980, hvorefter jeg fik ansættelse på Landbrugets EDB-Center i Risikov ved Århus som konsulent, her arbejder jeg med et regnskabssystem, som anvendes indenfor landbruget.

Min fritid går med at gå i skole, og jeg regner med at være færdig som merkonom i regnskabsvæsen til sommer. Resten af fritiden går med praktisk landbrugsarbejde på mine forældres gård på Fyn – en fritidsinteresse som jeg ikke kan undvære.

Jeg håber, at I alle har det rigtig godt. I ønskes en glædelig jul og et godt nytår. Og så møder vi alle til elevmødet.

Venlig hilsen

Hans Erik Nellegaard
Vestervangen 2, 8000 Århus C

— — —
Hej årgang 71-72!

Så er der gået 10 år siden vi gik på Ringe Efterskole, og det er blevet vores tur til at skrive en lille hilsen i elevskriftet. Jeg glæder mig til at læse, hvad I har bedrevet.

Da vi rejste fra Ringe, var jeg sammen med 10 andre fra vores hold et år på Nordfyns Ungdomsskole. Derefter var jeg tre måneder på Korinth Landbrugsskole. Jeg fortsatte landbrugsuddannelsen med at arbejde 3 år ved landbruget. Først 2 år på en gård ved Højby og dernæst 1 år på Dalum Landbrugsskoles gård ved Ringe.

Jeg havde nu praktik nok til landbrugsuddannelsen, og tog derfor på et fem måneders højskoleophold på Viborg Gymnastikhøjskole. Det var fem virkelig gode måneder, og så fik jeg samtidig lyst til at begynde på skolen igen.

Jeg tog efter højskoleopholdet 10. kl. på Odense Forberedelseskursus. Året efter gjorde jeg min landbrugsuddannelse færdig med et ni måneders kursus på Dalum Landbrugsskole.

Jeg læste derefter videre til landbrugstekniker på Vejlbj Landbrugsskole ved Århus.

Det er en uddannelse som varer 1½ år, og som jeg blev færdig med 1. marts i år. Samme dato fik jeg arbejde i Nordfyns Landboforening, hvor jeg nu arbejder med landbrugsregnskaber. Et arbejde jeg er meget glad for.

For 5 år siden mødte jeg Ulla, som jeg bor sammen med. Ulla arbejder i køkkenet på Epidemisygehuset i Odense. Vi bor ved Lumby på Nordfyn.

Jeg håber vi bliver rigtig mange ved elevmødet i Ringe til sommer.

Mange hilsner

Lars Kjær Jacobsen
Bladstrupvej 11, 5270 Odense V

Hej kammerater og lærere 71-72!

Jeg vil nu gerne fortælle hvad jeg har fået tiden til at gå med de sidste 10 år.

Efter R. E. tog jeg på Særslev Ungdomsskole for at tage 9. klasse og det gik da også meget godt.

1. november 74 tog jeg på Landbrugets Grundskole i Korinth i tre mdr. 1. februar 74 tog jeg plads på en større gård ved Assens, hvor vi havde køer, grise og en masse sukkeroer. Der havde jeg en dejlig tid.

1. maj tog jeg plads på en gård ved Søndersø, men det var ingen succes, så jeg rejste igen 1. november. Derefter tog jeg til Ørbæk. Der havde vi slagtekyllinger - 50.000 stk. - og ellers nogle få grise samt markbrug. Her blev jeg til 26. april 77, hvor jeg tog til Canada med IAEA, som er en udvekslingsorganisation, der arbejdede jeg på en farm i 6 mdr. Der var kun fedekvæg og markbrug, så der var jo ikke en masse at lave.

I de 6 mdr. fik jeg set en masse. Jeg var på ferie i 3 uger, og i den tid fik jeg det meste af Vestamerika at se, så det var en mægtig god oplevelse.

Da jeg kom hjem fra Canada, tjente jeg i 9 mdr. ved Kolding, og derefter tog jeg på landbrugsskole på Bygholm ved Horsens, hvor jeg var i 11 mdr. og erhvervede det grønne bevis.

En måneds tid før jeg var færdig med landbrugsskolen købte jeg en gård lidt nord for Silkeborg. Der hører 60 tdr. land og ca. 800 fedesvin til gården, og senere har vi lejet yderligere 70 tdr. land. Vi har også lejet nogle stalde på en nabogård, så vi har ca. 1100 slagtesvin på stald.

Jeg havde i mellemtiden mødt en sød pige som flyttede med herop på gården, og den 14. 3. 81 blev vi gift, så man kan vel godt sige at jeg er blevet bundet på hænder og fødder.

Til slut vil jeg ønske jer alle en god jul og et godt nytår, jeg håber at se en masse af jer til elevmødet.

Jens Krogh Andersen
Sinding Hedevej 6, 8600 Silkeborg

Hej venner fra år 1971-72!

Nu er det så vores tur til at være jubilarer og vi vil derfor give vores bidrag til at opfordre jer, som vi ikke har set siden, eller kun få gange, til at møde op ved elevmødet og deltage i vores jubilæum.

For at denne beretning ikke skal blive en hel roman, hvad den selvfølgelig nemt kan blive, vil vi kort prøve at fortælle, hvad vi har bedrevet i årenes løb.

Til orientering skal I som ikke ved det, vide at Ingvar og jeg stadig holder sammen. Efter opholdet på Ringe Efterskole rejste vi til hver sin landsdel. Ingvar arbejdede som svejser i et firma der byggede svinestalde og jeg arbejdede et år i huset. Da det år var gået, flyttede jeg tilbage til Jylland. Ingvar havde i mellemtiden fået arbejde i Kolding som svejser på en fabrik som laver mejeriudstyr. Han arbejder forsat i samme firma. Jeg arbejdede derefter et år i en børnehaveklasse og senere to år i en børnehave – altsammen for at samle point til optagelse på børnehaveseminariet.

I 1976 byggede vi vores lille hus – jeg blev optaget på børnehaveseminariet og senere samme år giftede vi os. Efter endt uddannelse fik jeg arbejde i en børnehave her i Kolding.

Den 14. april i år blev Søren født. Han sørger nu for, at der er en vis aktivitet i vores lille hjem.

Hej og på gensyn til elevmødet.

Vi ønsker jer en rigtig glædelig jul samt et godt nytår.

Mange venlige hilsner fra
Ingvar og Helene Højlund
Klintevej 19, 6000 Kolding

Fra elevforeningens bestyrelse

Det forløbne år er gået over al forventning. Ved elevmødet i maj havde vi rekordtilslutning. Sidste års opfordring i årsskriftet om at møde op gav bonus, her var samlet godt 400 mennesker på skolen ved denne lejlighed. Der var jubilæumsfrokost med deltagelse af ca. 30 10-årsjubilarer, en masse af Hedemanns gamle elever + 5 50-årsjubilarer! Ca. 100 mennesker lykønskede den dag Hedemann med hans 80 års fødselsdag.

Derfor opfordrer vi igen jubilarerne til at sætte hinanden stævne ved det kommende elevmøde, og vi forventer, at endnu flere møder op! Husk, at 10-års jubilarerne har 2 repræsentanter i foreningens bestyrelse, nemlig Conny Madsen og Niels Nyholm.

I øvrigt kan vi fortælle, at Ulrik Hansen og Birgit Aagaard genvalgte ved generalforsamlingen.

Conny Madsen
Jørgen Michael Jensen
Birgit Aagaard

Niels Nyholm
Ulrik Hansen

Elevmødet 1982

Reserver allerede nu weekenden 5.-6. juni 1982
til elevmødet.

Indbydelse udsendes

Elevforeningens regnskab 1980-81

Indtægter:

Indgået ved elevmødet 1980	8835,00	
Salg af årsskrifter i alt	14890,00	
Renteindtægt, giro	21,64	
Renteindtægt, bankbog	763,80	

Udgifter:

Kost ved elevmødet 1980	1500,00	
Musik og undeholdning	1000,00	
Ekstra køkkenhjælp	420,00	
Festtegn	37,50	
Trykning af årsskrift	12820,98	
Kuverter	34,50	
Frimærker	3030,00	
Giroblanketter	162,46	
Gave til Erlings jubilæum	50,00	
Gave til Hedemanns 80 års dag ..	390,00	
	<hr/>	
	19445,00	24510,44
Årets overskud	5065,00	
	<hr/>	
Balance	24510,44	24510,44

STATUS

Aktiver:

Kontant kassebeholdning	27,84	
Girobeholdning	336,73	
Indestående, bankbog	12823,13	
	<hr/>	
I alt	13187,70	

Passiver:

Beholdning v. begyndelsen	8122,70	
+ årets overskud	5065,00	
	<hr/>	
Beholdning v. slutningen	13187,70	13187,70

Ringe, den 27. maj 1981 – Birgit Aagaard.

Regnskabet gennemgået og fundet i orden 27. 5. 81.

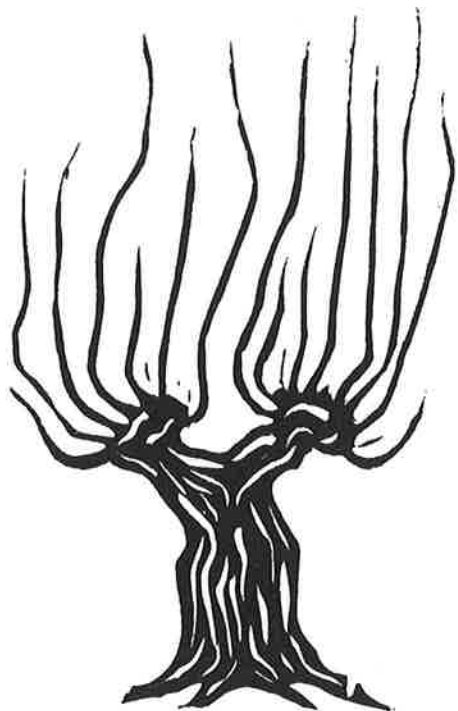
Robert Hune-Rasmussen   Esther Torp

Elevliste 1981-82

Hanne E. Andersen, Lodsvej 11, 5270 Stige.
 Anne Carina Arup, Søndergårdsvej 59-61, Værløse.
 Mette Kildahl Bertelsen, Borlevvej 56, 6040 Egtved.
 Anders Birkholm, Bøllemasevej 21, Gudbjerg.
 Margit Bæk, Ørbækvej 12, Brudager, Vejstrup.
 Annie Christensen, Skovbovænget 26, 6360 Tinglev.
 Karin Christensen, Hessum Bygade 42, Otterup.
 Lisa Carina Christensen, Bjørnø 5, 5600 Fåborg.
 Tina Røndrup Christensen, Poppelvej 4, 9480 Løkken.
 Bjarne Christiansen, Marbækvej 27, 5484 Uggerslev.
 Jan Damstedt, Rømparken 105, 5700 Svendborg.
 Charlotte Drud, Vestergårdsvej 25, 5900 Rudkøbing.
 Allan Krabbe Dyrbøl, Svendborgvej 200, 5260 Odense S.
 Dorthe Broe Eriksen, Floravænget 17, 5471 Søndersø.
 Henriette Eshøj, Anderupvej 32, 5270 Odense N.
 Kenneth Kim Fabrin, Kirketofte 21, Søllinge.
 Kim Hauberg Fischer, Ellingevej 65, 5863 Ferritslev.
 Birgit Nymark Hansen, Havreballevej 47, Otterup.
 Dorthe Skriver Hansen, Strøbyvej 64, Otterup.
 Helle Lindegård Hansen, Holsten Carisiusgade 9, Fåborg.
 Ivan Tofte Hansen, Svendborgvej 8, Kogsbølle, Nyborg.
 Jens Boye Hansen, Hedelundsvej 13, 5270 Odense N.
 Kurt Hansen, Ildfuglevænget 86, 5260 Odense S.
 Lars Tang Hansen, Åbyvej 1, Hundstrup, V. Skerninge.
 Michael Hellegård Hansen, Måløvgårdsvej 8, 2750 Ballerup.
 Niels-Jørn Ploug Hansen, Bakkevej 1, 5854 Gislev.
 Steen Ole Hansen, Faurshøjvej 24, V. Åby, 5600 Fåborg.
 Vagn Hansen, Bredgade 30, 5492 Vissenbjerg.
 Hans-Erik Bøge Henriksen, Søvangen 38, 5884 Gudme.
 Anette Holst, Giesegårdsvej 16, 2650 Hvidovre.
 Ann-Louise Iversen, Sabyvej 1, Muldbjerg, 6971 Spjald.

Lene Jakobsen, Munkevænget 10, 2. th., Svendborg.
Anne Malene Jensen, Mosekrogen 44, 5330 Munkebo.
Bettina Mie Jensen, Skræpgården, Albjerg, 5883 Oure.
Doris Vebeke Jensen, Rosevangen 20, 3520 Farum.
Henrik Martin Johansen, Tyrstbjergvej 56, 5210 Odense NV.
Tine Johansen, Kalørvej 19, 5491 Blommenslyst.
Carsten Kudahl Jørgensen, Dømmestrupvej 13,
5653 Nr. Lyndelse.
Ellen Marie Jørgensen, Bøllemose 4, 5771 Stenstrup.
Henrik Aaskov Jørgensen, Aabylund 6, Ø. Hæsinge, Fåborg.
Per Karlsfort, Sybergsvej 7, 7000 Fredericia.
Agnete Krab, Gammelengvej 22, 6630 Rødding.
Esben Kristensen, Ferritslevvej 64, 5863 Ferritslev.
Dennis Regin Kristiansen, Næsbygårdsvej 94, 5270 Odense N.
Flemming Larsen, Fjordvej 129, 5330 Munkebo.
Helle Larsen, Skolevej 15, 5863 Ferritslev.
Jette Bøje Larsen, Lumby Tårupvej 87, 5482 Lumby.
Kirsten Møller Larsen, Høstlyngen 45, 5270 Odense N.
Lisbeth Larsen, Vejrupvej 75, 5491 Blommenslyst.
Søren Larsen, Gl. Toft 4, Holbøl, 6382 Tørsbøl.
Trygveig Signy L. Larsen, Nyvej 12, Holbøl, 6382 Tørsbøl.
Solveig Laumark-Møller, Vilsbækvej 4, 6330 Padborg.
Jan Lauritsen, Rosendalen 507, 5330 Munkebo.
Allan Bo Lohals, Snekkemose 10, Ærøskøbing.
Jan Daugård Lohse, Østervang 4, 5854 Gislev.
Henrik Lomholt, Grønnegade 20, Troense, Svendborg.
Vivian Lundberg, Strandvejen 177, 3700 Rønne.
John Lynggård, Møllervangen 159, 5800 Nyborg.
Anders Mejlbjerg, Hedeundsvej 5, Stige.
Arne Richard Mogensen, Høje Dong 12, Lunde, 5771 Stenstrup.
Anders Jørgen Mortensen, Chr. Richardtsvej 48,
5620 Glamsbjerg.
Janni Rendborg Mortensen, Tingstiftet 10, 5270 Odense N.
Michael Møllerhøj, Holmdrupvej 8, 5881 Skårup.
Irene Bæk Nielsen, Langesøvej 87, 5492 Vissenbjerg.
Jan Damgård Nielsen, Hadrupvej 43, 8771 Hundslund.

Jens Karlshøj Nielsen, Lille Søstræde 1, Rønne.
Lone Feldingbjerg Nielsen, Eskemosevej 2, Refsvindinge,
Nyborg.
Mads Hjelholt Nielsen, Mosevej 1, 5400 Bogense.
Ole Karlshøj Nielsen, Lille Søstræde 1, 3700 Rønne.
Søren Fjord Nielsen, Gyeagervej 8, 5750 Ringe.
Tinna Søndegård Nielsen, Bogensevej 24, 5270 Odense N.
Jens Ove Nordkvist, Godthåb, Grønland.
Lars Nyholm, Nyborgvej 500, 5881 Skårup.
Lotte Fredtoft Olesen, Damms Teglgård 34, Åbenrå.
Katja Olsen, Sigynsvej 22, 3700 Rønne.
Lone Lund Paulsen, Karensmindevej 15, V. Nebel, Egtved.
Dorthe Holbæk Pedersen, Solbakken 411, 5330 Munkebo.
Elisabeth Buhl Pedersen, Langstedgyden 42, Assens.
Esben Heine Pedersen, Borrelingsvej 29, 3790 Hasle.
Torben Søb Pedersen, Tangvej 5, 5550 Langeskov.
Niels Persson, Højvangen 17, 2860 Søborg.
Anita Blom Petersen, Damhusvej 115, 5000 Odense C.
Bent Blom Petersen, Damhusvej 115, 5000 Odense C.
Søren David Petersen, Kærebjergvej 20, 4242 Boeslunde.
Martin Sten Poulsen, Æbeløvænget 6, 500 Odense C.
Brian Rasmussen, Hovedvejen 86, Bobjerg, 5771 Stenstrup.
Charlotte Rasmussen, Stenløsevej 233, 5260 Odense S.
Charlotte Smed Rasmussen, Sandbyvej 11, 8370 Hadsten.
Jane Rasmussen, Hovedvejen 86, Bobjerg, 5771 Stenstrup.
Jens Peter Rasmussen, Åbyskovvej 9, 5881 Skårup.
Maj-Brit Ruth Rasmussen, Vendegyden 3, 5540 Ullerslev.
Ulla Rasmussen, Peløkkevej 45, Rudkøbing.
Mette Refsgård, Grusgyden 4, Otterup.
Marianne Simonsen, Ravnebjergvej 31, 5491 Blommenslyst.
Dorte Storm, Holstedvej 8, 5200 Odense V.
Kirsten Suhr, Mølkensvej 6, 5300 Kerteminde.
Dorte Søndergård, Tyttebærvej 11, 5260 Odense S.
Henrik Elbæk Sørensen, Bøjhøjvej 8, Gredsted, Gredstedbro.
John Sørensen, Vælding Bjergvej 11, Nørðilling, Brørup.
Per Bruun Sørensen, Varho-vestgård, 6690 Gørding.

Indhold

Ved skolens formand	3
Årets gang	5
»Mørket er ikke så mørkt, som det synes«	9
Mindeord	11
Hilsen fra Hedemann	14
Julens salmer	16
Værdier i en krisetid	21
Hånd i hanke med maskinerne	23
Årsskriftet 1981	25
Så lykkedes det	27
»Gården«	29
Kære idrætskollega	36
Ringes Friskole – den ene halvdel af Ringes Fri- og Efterskole	37
Fra elevmødet 1981	41
Julen 1981	45
Elevhilsener	46
Fra elevforeningens bestyrelse	57
Elevforeningens regnskab 1980-81	58
Elevliste 1981-82	59